

Український державний університет
імені Михайла Драгоманова
Природничий факультет

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)

МЕТОДИКА НАВЧАННЯ БІОЛОГІЇ У СТАРШІЙ ПРОФІЛЬНІЙ ШКОЛІ

Освітньо-професійна програма «Середня освіта («Біологія та здоров'я людини»)»

*1-й семестр, 1-й рік навчання
денна форма навчання*

Галузь знань

01 Освіта/ Педагогіка

Спеціальність

014 Середня освіта

Освітній рівень

другий (магістерський)

Назва кафедри та викладач / викладачі	<i>Кафедра методики навчання природничих дисциплін Викладач: к.п.н., доцент Цуруль Ольга Анатоліївна Інформація про викладача на сайті факультету: https://prf.udu.edu.ua/kafedra-metodyky-navchannya-pryrodnych-ykh-dystsyplin/ у Google Scholar: https://scholar.google.com.ua/citations?user=36ERsFQAAAAJ&hl=ru E-mail: o.a.tsurul@udu.edu.ua</i>	
I. Основна мета/цілі навчання	<i>формування готовності майбутнього учителя до реалізації завдань шкільної біологічної освіти та виховання у старшій профільній школі</i>	
II. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі	<i>Навчальна дисципліна обов'язкова Цикл професійної підготовки Шифр у навчальному плані: ППТ 1.08</i>	
III. Обсяг навчальної дисципліни	<i>Кількість кредитів</i>	<i>3 кредити</i>
	<i>Загальна кількість годин</i>	<i>90</i>
	<i>Лекційні заняття</i>	<i>14</i>
	<i>Семінарські/практичні заняття</i>	<i>12</i>
	<i>Самостійна робота</i>	<i>64</i>
IV. Короткий зміст навчальної дисципліни	<i>Змістовий тематичний модуль I Теоретичні засади навчання біології у старшій профільній школі Тема 1.1. Методика навчання біології у старшій профільній школі як галузь педагогічної науки</i>	

Тема 1.2. Теоретичні засади організації профільного навчання учнів ЗЗСО
 Тема 1.3. Цілі, завдання та зміст біологічної освіти у старшій профільній школі
 Тема 1.4. Засоби, методи та технології навчання біології у старшій профільній школі
 Тема 1.5. Форми організації навчання біології у старшій профільній школі

Змістовий тематичний модуль 2

Методичні особливості навчання біології у старшій профільній школі

Тема 2.1. Біологія та екологія – комплексні науки про життя. Компетентнісний потенціал і реалізація наскрізних змістових ліній
 Тема 2.2. Методика вивчення теми «Біорізноманіття»
 Тема 2.3. Методика вивчення тем «Обмін речовин і перетворення енергії» (10 кл.) та «Адаптації» (11 кл.)
 Тема 2.4. Методика вивчення тем «Спадковість та мінливість» (10 кл.) і «Селекція та біотехнологія» (11 кл.)
 Тема 2.5. Методика вивчення тем «Репродукція та розвиток» (10 кл.) і «Біологічні основи здорового способу життя» (11 кл.)
 Тема 2.6. Методика вивчення надорганізмових рівнів організації живої природи

Детальні теми лекційних, практичних/семінарських занять, питання до заліку/іспиту, теми і завдання для самостійної роботи та інші містяться на курсі у Moodle: <https://moodle.udu.edu.ua/course/index.php?categoryid=57>

V. Результати навчання

ПРН 8, ПРН 12

VI. Порядок та критерії оцінювання

Форми і методи поточного контролю

Поточний контроль	опитування (усні й письмові), тестування, моделювання фрагментів різних занять з біології, виконання завдань самостійної роботи, модульні контрольні роботи, захист індивідуальних творчих проєктів
Підсумковий контроль	екзамен у I семестрі

Максимальна кількість балів, яку здобувач може набрати протягом семестру, 60. Максимальна кількість балів за екзамен – 40. Разом – 100 балів. До початку екзаменаційної сесії здобувач повинен набрати мінімум 35 балів, що дає здобувачеві право скласти екзамен. Якщо здобувач не отримав 35 балів, у наступному семестрі він проходить навчальну дисципліну повторно на платній основі. Якщо здобувач отримав незадовільну оцінку під час екзамену, в нього виникає академічна заборгованість. Повторно скласти атестацію він повинен до початку наступного семестру в терміни, визначені деканом. Повторне складання може бути не більше двох разів: перший раз – викладачеві, другий раз – комісії.

Якщо здобувач не погоджується з оцінкою підсумкової атестації, він може в день оголошення результатів подати в деканат апеляційну заяву. Наступного дня проводиться засідання апеляційної комісії, яка надає здобувачеві право продемонструвати свої знання. Про порядок складання екзаменів, перескладання і оскарження результатів див. Положення про організацію освітнього процесу.

Критерії оцінювання

Під час усних відповідей: повнота розкриття питання; логіка викладення, культура мовлення; впевненість та аргументованість; використання основної та додаткової літератури (підручників, навчальних посібників, журналів, інших періодичних видань тощо); аналітичні міркування, вміння робити порівняння, висновки.

Під час виконання письмових завдань: повнота розкриття питання; цілісність, систематичність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки; акуратність оформлення письмової роботи.

Рівень відповідності критеріям

Творчий рівень (90 – 100 балів). Здобувач виконав програму навчальної дисципліни повністю, вільно володіє навчальним матеріалом, успішно і креативно розв'язує завдання різних видів складності, аргументовано висловлює свої думки, займається самоосвітою, може брати активну участь в наукових проєктах і конкурсах.

Високий рівень (80 – 89 балів). Здобувач виконав програму навчальної дисципліни в повному обсязі, володіє навчальним матеріалом у межах програми навчальної дисципліни, виконав завдання до кожної теми, проте у відповідях допускає деякі неточності.

Достатній рівень (70 – 79 балів). Здобувач виконав програму в повному обсязі, але нерівномірно володіє навчальним матеріалом, здатний його аналізувати, проте не може сформулювати висновки досить ґрунтовно.

Задовільний рівень (65 – 69 балів). Здобувач загалом виконав програму, але більшість тем засвоїв поверхово.

Низький рівень (60 – 64 балів). Здобувач засвоїв теми з навчальної дисципліни, але дуже поверхово, володіє навчальним матеріалом на елементарному рівні і фрагментарно, не може самостійно викласти зміст більшості питань курсу.

Незадовільний рівень:

35 – 59 балів з можливістю повторного складання. Здобувач частково виконав програму, не засвоїв більшості тем програми курсу, володіє елементарними знаннями з навчальної дисципліни, не вмів логічно, послідовно, грамотно висловлювати думку;

0 – 34 балів з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни. Здобувач не виконав більшості завдань програми, не володіє навчальним матеріалом.

VII. Політика курсу

Дні й години для консультацій: консультації проводяться за графіком кафедри. Про потребу в консультації здобувач повідомляє напередодні. Обсяги, терміни і порядок відпрацювань: відпрацювати пропуски здобувач може в години консультацій; доскласти/перескласти завдання може протягом двох тижнів після пари, на якій воно мало бути зараховане; за доскладання й перескладання робіт (якщо здобувач не наводить поважних причин порушення вимог) оцінка за роботу може бути знижена.

Особливості оцінювання. Максимальні бали за виконання робіт здобувачами:

- 1) опитування (усне, письмове) – 3 бали;
- 2) виконання завдань самостійної роботи – 3 бали;
- 3) тренувальні онлайн-тести – 2 бали;
- 4) ІНДЗ – 13 балів;
- 5) тестові модульні контрольні роботи – 15 балів.

VIII. Основні інформаційні ресурси

Основна інформація з навчальної дисципліни викладена на освітній платформі Moodle:

<https://moodle.udu.edu.ua/course/index.php?categoryid=57>

1. Грицай Н.Б. Інноваційні технології навчання біології : навч. посіб. Рівне : ТзОВ «Дока центр», 2017. 184 с.
 2. Загальна методика навчання біології : навч. посіб./ за ред. І.В. Мороза. Київ : Либідь, 2006. 592 с.
 3. Мельниченко Р.К. Теорія і методика навчання біології у старшій профільній школі : роб. зошит (для студентів ОКР магістр, спеціальності «Середня освіта (Біологія)»). Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2018. 46 с.
 4. Навчальні програми для 10-11 класів. URL: <https://mon.gov.ua/osvita-2/zagalna-serednya-osvita/osvitni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv>
 5. Навчання біології у старшій школі на академічному рівні : монографія / Матяш Н.Ю., Вербицький В.В., Козленко О.Г.,
-

Коршевиюк Т.В. Київ : Педагогічна думка, 2013. 228 с.

6. Романюк Р.К. Підготовка вчителя біології профільної школи: теорія і практика: монографія. Житомир : Видавець ПП «Євро-Волинь», 2021. 424 с.

Обговорено та затверджено на засіданні кафедри методики навчання природничих дисциплін (протокол № 5 від 17.12. 2024 р.).